

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 2.

Fylke: Vest- Agder

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Bævre

Emne: Transport av Høy.

Bygdelag:

Oppskr. av: Steen Lunde.

Gard: Lunde

(adresse): Finnes st.

G.nr. 23 Br.nr. 4.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. *Delvis og Fr og Beskr.*

B. Eller om den er etter andre heimsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. "Knut med Jæren" - 10 juli begynte slåtten. Det var Heimslått, Utslåt og Heieslåt. Nam gorden hadde bare heimeslåt og utslåt eller heimslåt og heieslåt. Andre alle tre. I utslåtten var det Lån ved en kurrploss. I kurrplossen var en byren stå på ryggen og ~~skurte~~ den. Heieslåtten sto og løftet en høier på plassen, roket det ihop og skrek det i "Stokk". Det hendte at hest ble brukt, men som regel ble det båret på ryggen. Bruket hest hadde en krosslade til å lesse på. - Om vinteren drog en del heim på slade, eller kjøre om en hadde hest. Heieslåtten var hoed sig mest utpandret men Utslåtten er gøtt mest av bruk, idet Kullarbeide er hød i sladet. En kan regne århundredskiftet som skillet. - årsaken: mangel på arbeidsfolk. Leige, svarer sig ikke.
2. På ryggen. "Stor spelden". Kom i brotte bokker. Bastetog med hegl av eik eller eimer, som høifengem ble lesset på, knuppel. Taget over aksla. (akslerne) Jentem som roket og lesset på byra. Stod og "rierte" framme for mannen og høy. Barna var med søstreb de var store nok.

Eller hjoep alle til ved h aierne. Fugget
h aier ihop og k allet det inn i l aen, og
l ostner det til.

L aiering er ikke kjend. Brukes kun til
vedtransport av og til.

3. H aier drag eller kj rte en heim p a sn f ore
Heieh aier kunde en gj re 1 h aier 2 ven-
dager om dagen. Velst tt aier flere av til
4-6 om dagen. Sm tt aier kunde en best
eller sn re, s u store at de kunde rumme
1/2 skp. brukes endnu p a bratte steder, hvor
det er vanskelig   komme fram.

4. De som ikke hadde hest, bar h aier inn
p a ryggen, og gj r det endnu. Har en hest
brukes en p a slette goder en  en. H oi-
vogn, p a brattere goder en tredobbel,
st rre eller mindre,  tersom forholdet er.
Hj elst de er ikke kjend her. Nam frau-
dring i vognens bygning kan en ikke s e
om. Den er 4 hj el med gr n, men er
blit st rre  ttervekt. - I en byr gj r 4-5
fugget. I et loss 6-10 byrer. Det er gj rre
en langkj rr, som f rsyres med gr nd,
og overl ygning over hj elene, som brukes til
h oi- og K rtekj ring. I senere  r gj rre en
spesiell 4 hj el h oi-vogn, aldrig mer
end for 1 hest.

Nam s rskilt reger for lesning kj rre
ikke. En var n ye med   skape det
med sig. Et "nytt"  j en som l  og her
brukt var en sk n, og merke p a st r-
rekyr.

Tauger kalles for Kneppetog - Kneppa los. set. Heglen ble gyrdalag og gjerne av naturlig form. "Sjælgrodd." Ellers ble bra til hege som med fersk over ild og kaid, så det fikk form som ovenfor. Medvirk mer end 1 heil.

5. Felles slåt var det lite og. Hver mann hadde sin heig ifra gammelt og. men de fulgte gjerne alle på garden for å ha selskap, både når de slo og når de kjørte eller drag heim høiet. Høiet ble dross heim søsnon der bei vinterföre, sjo, sjelden for ette jul. Den beste hest bröites og det var en dressok å ha beste hesten. "Hest for hundre dalor og kor for tusand." Ellers bröite de gjerne en stund hver hvis det var for klakke med föet.

6. Transporten foregik som ovenfor sagt. Men du er mer i de siste 30-40 år laget gode sladevire og med oppentlig lidroy endog kjerrvira ble stöes slätterne, men det har minnet smält om senn. Færk slåt mer hjemme, dyrket eng og brukte kross for, så den gl. rustslätt foretømm mer og mer.

I gl. tid slo en ad utslätt hvert år

4

men så blei det for brolet eftersom
foerkehjelpen minket og så gik en over
til 2 og 3 år slott, begynde tidlige
gjerne i senere år jousak, og slog hukk,
egen først.

Men i ge. tid grasel skulde være
fullegrodd, tok en egen tidlig og ut-
og kieslöst seinn, oel eftersom varet
om. Hestung om utjunde for 1905-10 men
n nu alment i bruk.

De opplysninger som her er meddel
er dels fra egen røyelse. Og er født 1865
For født 1839 og Bessens født 1796.

NORSK ETHNOLOGISK GRANSKING

adr. NORSK FOLKEMUSEUM

216

BYGDØY